

Handläggare
Madeleine Hagerth
Telefon: 08-508 21 051**Till**
Älvsjö stadsdelsnämnd
2017-02-02

Svar till Skolinspektionen efter kvalitetsgranskning av förskolan Solkatten i Stockholms stad (dnr 400-2015:5698)

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar detta tjänsteutlåtande som svar på granskningsbeslutet avseende förskolan Solkatten.

Per Kjellander
StadsdelsdirektörGöran Sjödin
Verksamhetsområdeschef

Sammanfattning

Skolinspektionen genomförde en kvalitetsgranskning av kvalitén i det pedagogiska uppdraget i förskolan Solkatten, Älvsjö stadsdelsnämnd, Stockholms stad under hösten och vintern 2015/2016.

I beslutet efter granskningen gavs en sammanfattande bedömning utifrån kvalitetsgranskningens resultat och en beskrivning av de identifierade utvecklingsområdena.

Förskolechefen för Älvsjöskogens förskoleenhet, där förskolan Solkatten ingår, har upprättat en beskrivning av hur arbetet fortlöp med handlingsplan och åtgärder under 2016 och 2017.

Granskningens resultat har också använts övergripande i hela enhetens verksamhet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom verksamhetsområde barn, ungdom och vuxna. En bedömning har gjorts ur jämställdhetsperspektiv och förslag till beslut bedöms vara neutralt ur jämställdhetsperspektiv. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen den 26 januari 2017.

Skolinspektionens verksamhetsrapport och beslut

Skolinspektionen genomförde en kvalitetsgranskning av platsgaranti och kvalitén i det pedagogiska uppdraget i bland annat förskolan Solkatten, Älvsjö stadsdelsnämnd, Stockholms stad, under hösten och vintern 2015/2016 (bilaga).

I en verksamhetsrapport redovisade inspektörerna sina iakttagelser, analyser och bedömningar. Två områden har granskats;

1. Den språkliga och kommunikativa interaktionen mellan barn och personal används för att stimulera och utmana barnet.
2. Förskolans material är stimulerande och miljön, såväl inom- som utomhus, är utformad så att den stimulerar barnets utveckling och lärande.

I beslutet efter granskningen gavs en sammanfattande bedömning utifrån kvalitetsgranskningens resultat och en beskrivning av de utvecklingsområden som framstått som mest centralt att prioritera i det lokala kvalitetsarbetet.

De identifierade utvecklingsområdena var;

- Personalen behöver ytterligare utveckla sitt arbete med att utgå från barnens intresse, vetgirighet och nyfiken för att lära och erövra nya erfarenheter, kunskaper och färdigheter till att omfatta alla aktiviteter och situationer som kan förekomma under en dag.
- Personalen behöver på ett aktivt sätt ta tillvara barnens egeninitierade lek som verktyg för att stimulera och utveckla lärandet samt skapa en medvetenhet om hur det ska ske.
- Förskolechefen och personalen behöver se till att det finns en variation i utomhusmaterialet och att det exponeras och görs tillgängligt för barnen. Personalen behöver dessutom utveckla arbetet med att medvetet använda materialet för att stimulera och utmana alla barns lärande och utveckling.

Huvudmannen, det vill säga Älvsjö stadsdelsnämnd, ska senast den 3 februari 2017 till Skolinspektionen komma in med uppgifter om vilka åtgärder som vidtagits eller planerats utifrån de utvecklingsområden som myndigheten identifierat.

Vidare ska huvudmannen redovisa hur granskningens resultat används övergripande i hela verksamheten samt i vilken grad åtgärderna bedöms ha fått avsedd effekt.

Förvaltningens redovisning

Förskolechefen för Älvsjöskogens förskoleenhet, där förskolan Solkatten ingår, upprättade efter granskningsbeslutet en handlingsplan för de identifierade utvecklingsområdena. Uppföljning av hur förskolan arbetat med detta framgår av förskolechefens beskrivning nedan;

Så här har arbetet fortlöpt under 2016

Ledningen har tillsammans med pedagogerna diskuterat mycket utifrån vilken barnsyn som ska råda på enhetens förskolor. Det har enheten gjort både på en gemensam arbetsplatsträff (APT) och på en planeringsdag samt på varje förskola.

Pedagogerna har arbetat med sina förhållningssätt, hur de utformar och väljer vilket material och miljöer som barnen ska erbjudas och som i sin tur ska göra det möjligt för dem att göra självständiga val, under hela sin dag på förskolan, både ute och inne. Man har konstaterat att miljön och materialet har utvecklats och är under ständig utveckling utifrån pedagogernas nyfikenhet att följa barnen i deras lärande, när det gäller innemiljön. Pedagogerna är nu mer medvetna i vad och hur de presenterar materialet.

Det har däremot varit svårare att se över utemiljön på förskolan Solkatten, då det rått stor osäkerhet i hur länge förskolan ska finnas kvar på sin nuvarande plats. Förskolan ska evakueras till en annan plats på grund av tillfälligt bygglov och ny detaljplan för området. Pedagogerna har dock varit lyhörda för att låta barnen ta med material ut och kunna pröva och experimentera i andra miljöer, gården, skogen, vattenpölar och snöhögar.

Genom ett projekterande arbetssätt har det blivit naturligt att utgå från barnens intressen och på det viset kan vi se att alla blir mer delaktiga.

Enheten har tagit fram en gemensam projektplan för enhetens alla förskolor där pedagogerna regelbundet lägger in text och bild för att kunna reflektera tillsammans med barnen och sina kollegor. Det gemensamma temat som startat under senare delen av våren 2016 har utgått från ”Hållbar framtid ekologisk känslighet”. Barnen fick ett sommaruppdrag utifrån temat som de presenterade för sina kamrater, tillsammans gjorde de en tankekarta där de beslutade om vad de ville fokusera på. Många visade stort intresse för insekter, maskar och spindlar. Fokus kom att hamna på spindlar.

Vid höstens utvärdering framgår det av avdelningarnas projektplaner, att det är barnens tankar och hypoteser som har styrt riktningen på arbetet. Det har även blivit små sidoprojekt initierade av barnen. Pedagogerna har funnits med för att erbjuda olika material och platser där det funnits möjlighet att fördjupa sig och gå vidare.

För att pedagogerna ska få större kunskap och utmana sina egna tankar har enheten organiserat ett nätverk tillsammans med enhetens pedagogiska ledare. I nätverket har man med utgångspunkt i boken ”Pedagogisk dokumentation i tanke och handling” av Linda Linder, haft samtal kring exempelvis styrning och processer, flexibilitet samt kunna lyssna och våga släppa kontrollen och bejaka barnens förslag. Det har lett fram till att pedagogerna har fått nya kunskaper och erfarenheter som har avspeglats direkt i verksamheten.

I enhetens projektplaner beskrivs vad ett utforskande förhållningssätt innebär samt hur den pedagogiska dokumentationen ska stödja arbetet.

Utforskande förhållningssätt

För Älvsjöskogens förskolor innebär ett utforskande förhållningssätt att barn och pedagoger tillsammans upplever och undersöker i meningsfulla sammanhang. För att kunna bredda och intensifiera de områden och fenomen som barnen undersöker behöver pedagogerna ständigt förhålla sig nyfikna till barnens utforskande. Det gör de genom att ställa öppna frågor om barnens hypoteser och tankar i en ständigt pågående process.

Pedagogisk dokumentation

Pedagogisk dokumentation och ett utforskande förhållningssätt där barns hypoteser och teorier står i fokus är en motor som sätter arbetet i rörelse. Dokumentation är ett underlag för betraktelser och ges ett värde och mening för att tolkas och omtolkas tillsammans med barnen och på reflektionsmöten. Det är barnens läroprocesser som ska dokumenteras, både de individuella och de i grupp.

Ytterligare utvecklingsarbete

De utvecklingsområden som Skolverkets inspektörer tog fram är inget man förändrar och kan bli färdig med under endast ett år. Det här är stora och svåra frågor som kräver mycket av alla som arbetar på förskolan. Förskolan har kommit en bit på vägen men behöver också ta ett större och mer övergripande grepp.

Förskoleenheten kommer att samarbeta med Reggio Emilia institutet under 2017. Samarbetet inleds med en gemensam föreläsning för alla enhetens pedagoger om barnsyn, förhållningssätt och syn på lärande utifrån förskolans läroplan. För de pedagoger som inte redan har kunskap i pedagogisk dokumentation kommer det att erbjudas utbildning i detta. Parallellt kommer ledningsgruppen (som består av några pedagoger från varje förskola samt förskolechef och pedagogisk ledare) att ha processhandledning för att följa upp och säkerställa utvecklingsarbetet.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår därmed att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på granskningsbeslutet.

Bilaga

Verksamhetsrapport och beslut efter granskning av platsgaranti och kvaliteten i förskolans pedagogiska uppdrag vid förskolan Solkatten, Stockholms stad.